

**Príručka pre právnikov
o práve na informácie,
práve na prístup k
obhajcovi a práve na
právnu pomoc**

Obsah

Účel brožúry	03
Prehľad smerníc	04
Osvedčené postupy	08
Praktické výzvy a správne postupy	09
V súvislosti so smernicou 2012/13/EÚ – právo na informácie	09
Overenie, ktoré má vykonať obhajca po príchode	09
Čo ak sú zverejnené niektoré „podstatné dokumenty“ potrebné na napadnutie zatknutia alebo zadržania, ale prokurátor zadrží ostatné relevantné materiály ako nepodstatné?	11
1.1. V súvislosti so smernicou 2013/48/EÚ – právo na prístup k obhajcovi	12
Čo ak sú usvedčujúce vyhlásenia urobené v kontexte policajného výsluchu na základe výnimky podľa článku 3 ods. 6 (t. j. bez prítomnosti obhajcu)?	13
V súvislosti so smernicou 2016/1919/EÚ – právo na právnu pomoc	16
Čo ak obhajca určený štátom na poskytovanie právnej pomoci v konaní o európskom zatykači nemá odborné znalosti v oblasti európskych zatykačov alebo jazykové znalosti?	16
Projekt FULL-PROOF	17

ÚČEL BROŽÚRY

Táto brožúra ponúka prehľad troch kľúčových nástrojov Európskej únie (EÚ) v oblasti procesných práv, najmä: smernica 2012/13/EÚ o práve na informácie, smernica 2013/48/EÚ o práve na prístup k obhajcovi a smernica 2016/1919/EÚ o právnej pomoci. Zaoberá sa bežnými praktickými problémami, s ktorými sa stretávajú advokáti a iní odborníci v oblasti trestného práva, a ilustruje, ako by sa tieto smernice mali uplatňovať v reálnych prípadoch. Cieľom je podporiť účinné uplatňovanie práv podozrivých a obvinených osôb a presadzovať spravodlivé a efektívne trestné konania v celej EÚ.

Brožúra je určená predovšetkým pre advokátov pôsobiacich v oblasti trestného práva, ktorí pracujú v Slovenskej republike, a je obzvlášť relevantná pre tých, ktorí poskytujú poradenstvo alebo zastupujú podozrivých a obvinených od prvotných úkonov trestného konania až po súdne konanie (a prípadné následné konanie o opravných prostriedkoch).

Vychádza z predpokladu, že prístup k jasným, dostupným a praktickým informáciám môže podporiť dodržiavanie práv ustanovených v týchto smerniciach EÚ.

Tieto smernice tvoria súčasť „**Plánu** procesných práv“ prijatého v roku 2009, ktorého cieľom je posilniť procesné práva podozrivých a obvinených osôb v trestnom konaní. Zahrňuje tiež **právo na tlmočenie a preklad, prezumpciu nevinu a právo byť prítomný na súdnom konaní**, ako aj **procesné záruky pre deti, ktoré sú podozrivé alebo obvinené**. Plán bol začlenený do štokholmského programu EÚ, v ktorom Európska rada zdôraznila, že ochrana práv podozrivých a obvinených osôb je základnou hodnotou EÚ a je nevyhnutná na udržanie vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi.

PREHĽAD SMERNÍC

Smernica 2012/13/EÚ o práve na informácie v trestnom konaní stanovuje minimálne pravidlá na zabezpečenie toho, aby podozriví a obvinení boli bezodkladne informovaní o i) svojich procesných právach, ii) dôvodoch zatknutia/obvinenia a iii) mali prístup k spisovému materiálu v celej EÚ.

Pokiaľ ide o procesné práva, mali by byť bezodkladne poskytnuté informácie týkajúce sa aspoň nasledujúcich skutočností:

- ✓ Prístup k obhajcovi
- ✓ Právo na bezplatné právne poradenstvo
- ✓ Právo byť informovaný o obvinení
- ✓ Právo na tlmočenie a preklad
- ✓ Právo nevypovedať

Okrem toho **musí byť** pri zatknutí alebo zadržaní **podozrivým alebo obvineným osobám odovzdaný písomné poučenie o právach v jasnom a zrozumiteľnom jazyku**, ktorý musia mať možnosť prečítať si a ktorý si môžu ponechať. Toto poučenie musí okrem vyššie uvedených práv obsahovať aj nasledujúce:

- ✓ Právo na prístup k spisovému materiálu;
- ✓ Právo informovať konzulárne orgány a jednu ďalšiu osobu;
- ✓ Právo na prístup k naliehavej lekárskej pomoci;
- ✓ Maximálny počet hodín alebo dní, počas ktorých môžu byť podozriví alebo obvinení zadržaní pred predvedením pred justičný orgán.

Vzorové príklady poučenia o právach v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači (EAW) sa nachádzajú v prílohe 1 a 2 [smernice](#).

Podozriví a obvinení musia byť tiež dostatočne podrobne informovaní o trestnom čine, z ktorého sú podozriví alebo obvinení, aby mohli účinne uplatňovať svoje práva na obhajobu a zabezpečiť spravodlivé konanie. Musia byť tiež informovaní o dôvodoch akéhokoľvek zatknutia alebo zadržania, vrátane konkrétneho trestného činu.

V neposlednom rade, oni (a ich obhajcovia) musia mať bezplatný prístup k základným dokumentom, aby mohli napadnúť zákonnosť zatknutia alebo zadržania, a ku všetkým dôkazom (vrátane ospravedlňujúcich) v držbe príslušných orgánov.

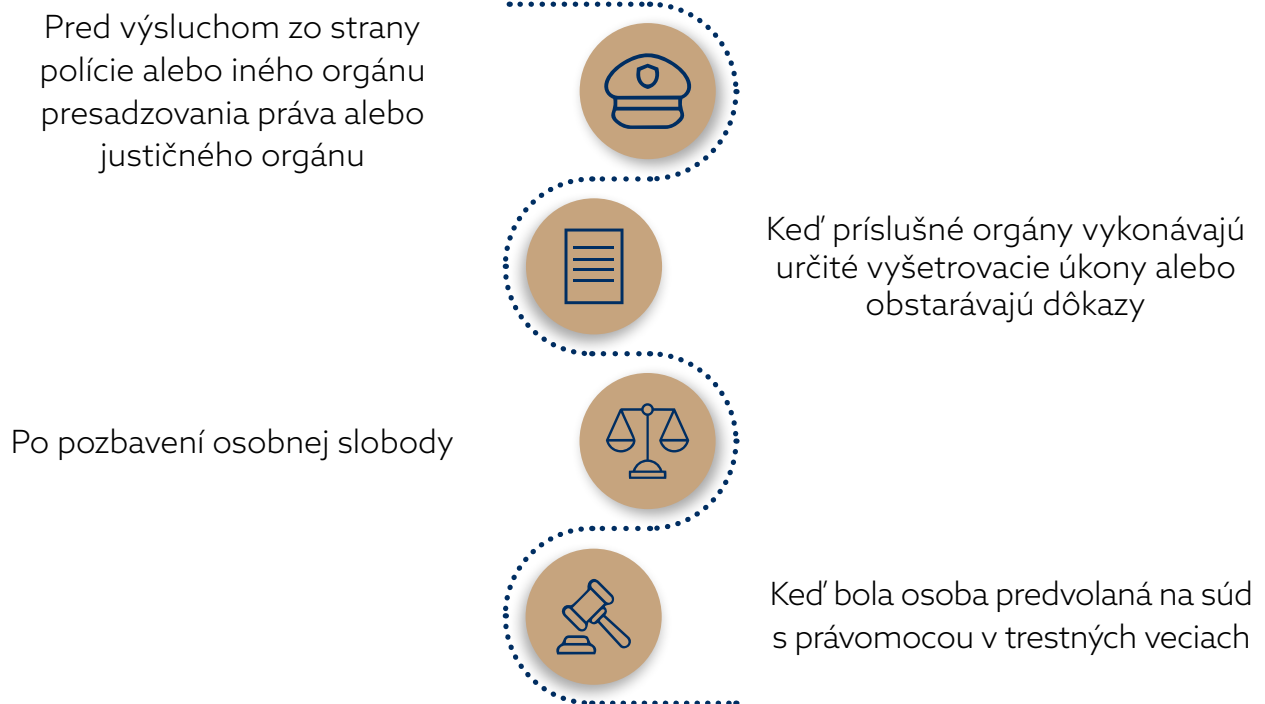
Podrobnejší popis nájdete v príručke Fair Trials Toolkit o smernici o práve na informácie, ktorá je k dispozícii [tu](#). Stručnú prezentáciu hlavných bodov smernice 2012/13/EÚ nájdete v správach Agentúry EÚ pre základné práva (FRA) „[Práva v praxi: prístup k advokátovi a procesné práva v trestnom konaní a konaniach týkajúcich sa európskeho zatykača](#)“ a „[Práva podozrivých a obvinených osôb v EÚ: preklad, tlmočenie a informácie](#)“, ktoré obsahujú špeciálne časti venované právu na informácie.

Prehľad noriem, regionálnych výziev a príkladov sľubných postupov nájdete v nasledujúcej správe z projektu EÚ „Od práva k praxi: posilňovanie procesných práv v policajnej väzbe (ProRPC)“, ktorá je k dispozícii aj [tu](#).

Smernica 2013/48/EÚ o práve na prístup k obhajcovi stanovuje základné požiadavky na práva podozrivých a obvinených osôb v trestnom konaní a v prípadoch európskeho zatykača. Uplatňuje sa od momentu, keď príslušné orgány informujú osobu, že je podozrivá alebo obvinená z trestného činu, až do ukončenia trestného konania.

Táto smernica sa vo veľkej miere opiera o zásady a normy ustanovené v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, napríklad v prípade [Salduz proti Turecku \(2008\)](#), podľa ktorej je prístup k obhajcovi od prvého policajného výsluchu základnou požiadavkou spravodlivého trestného konania a obmedzenia tohto práva spravidla nenapraviteľne poškodí záujmy obhajoby.

V článku 3 ods. 2 sa uvádza, že obvinené alebo podozrivé osoby majú právo na prístup k obhajcovi bez zbytočného odkladu, a to od najskoršieho z nasledujúcich momentov:

Okrem toho musí byť zaručená dôverná komunikácia s obhajcom, jeho efektívna účasť počas výsluchu a jeho prítomnosť pri kľúčových vyšetrovacích úkonoch. Vyžaduje sa tiež, aby v prípade zmeny postavenia osoby zo svedka na podozrivého bol výsluch okamžite ukončený a osoba bola informovaná o svojich právach, vrátane práva na prístup k obhajcovi. V prípade konania o európskom zatykači smernica zaručuje prístup k advokátovi vo vykonávajúcom štáte a možnosť vymenovať advokáta vo vydávajúcom štáte.

Za výnimočných okolností môžu byť povolené určité dočasné obmedzenia, najmä ak existuje „naliehavá potreba odvrátiť vážne nepriaznivé dôsledky pre život, slobodu alebo telesnú integritu“ pre skutočné alebo potenciálne obeť.

Smernica tiež umožňuje podozrivým alebo obvineným osobám vzdať sa práva na prístup k obhajcovi, ak je toto vzdanie sa dobrovoľné, informované, jednoznačné a môže byť kedykoľvek odvolané.

Podrobnejšie vysvetlenie a stručný prehľad hlavných ustanovení nájdete v nasledujúcich materiáloch: správa FRA **„Práva v praxi: prístup k advokátovi a procesné práva v trestných konaniach a konaniach týkajúcich sa európskeho zatykača“** a súbor nástrojov Fair Trials **týkajúci sa smernice o prístupe k obhajcovi**.

Smernica 2016/1919/EÚ o práve na právnu pomoc stanovuje spoločné minimálne normy týkajúce sa prístupu k právnej pomoci financovanej štátom pre podozrivých, obvinených a vyžiadané osoby v konaniach o európskom zatykači. Jej význam spočíva v zaručení rovnakého prístupu k spravodlivosti a ochrane práva na spravodlivý proces.

Táto smernica je úzko prepojená so smernicou o práve na prístup k obhajcovi a slúži na zaručenie toho istého práva prostredníctvom verejného financovania, t. j. financovania pomoci obhajcu členskými štátmi, čím umožňuje výkon práva na prístup k obhajcovi a zabezpečuje jeho efektívne uplatňovanie.

Uplatňuje sa na podozrivé alebo obvinené osoby v trestnom konaní, ktoré majú právo na prístup k obhajcovi podľa príslušnej smernice a spĺňajú jedno z troch dodatočných kritérií:

Osoby sú pozbavené osobnej slobody.

Sú podľa vnútroštátnych právnych predpisov alebo právnych predpisov EÚ povinné mať obhajcu.

Sú povinné alebo oprávnené zúčastniť sa vyšetrovacieho úkonu alebo zhromažďovania dôkazov.

Vzťahuje sa tiež na osoby, na ktoré sa vzťahuje európsky zatykač a ktoré majú právo na prístup k obhajcovi po zatknutí vykonávaným štátom, ako aj na osoby, ktoré síce spočiatku neboli podozrivé alebo obvinené, ale stali sa nimi počas výsluchu.

Na určenie, či má niekto dostatočné prostriedky na zaplatenie vlastného advokáta v trestnom konaní, môžu členské štáty uplatniť test preskúmania majetkových pomerov (means test), test preskúmania skutkových okolností (merits test) alebo obidva. V každom prípade sa test preskúmania skutkových okolností považuje za splnený za týchto okolností: a) keď je podozrivá alebo obvinená osoba predvedená pred príslušný súd alebo sudcu, aby rozhodol o väzbe v akejkoľvek fáze konania v rámci pôsobnosti tejto smernice; a b) počas väzby.

Právna pomoc musí byť poskytnutá bez zbytočného odkladu, najneskôr:

Pred výsluchom príslušným orgánom.

Pred vykonaním akýchkoľvek vyšetrovacích úkonov alebo zhromažďovaním dôkazov.

Podrobnejší opis a usmernenia k implementácii tejto smernice možno nájsť v **správe Komisie pre Európsky parlament a Radu**, ako aj v príručkách právnej pomoci vypracovaných v rámci projektov financovaných EÚ a mimovládnyimi organizáciami (napríklad **súbor nástrojov pre transpozíciu** a **súbor nástrojov pre smernicu o právnej pomoci** organizácie Fair Trials a poradného výboru právnych expertov).

OSVEDČENÉ POSTUPY

Iniciatíva FULL-PROOF spolu s viacerými ďalšími iniciatívami identifikovala osvedčené postupy, ktoré sa uplatňujú v členských štátoch. Nižšie nájdete tabuľku s niektorými z nich.

Osvedčené postupy

Advokáti môžu požiadať o digitálnu kópiu alebo kompletne kópie originálneho spisu, ktoré sa zasielajú do ich kancelárie, aby mohli vyhotoviť kompletne kópie a/alebo elektronický spis pomocou vlastných technických zariadení, čo zlepšuje úplný a rýchly prístup k spisom na prípravu obhajoby.

Online platforma spája advokátov a podozrivých alebo obvinených pred ich prvým výsluchom políciou a/alebo vyšetrovacím sudcom.

Povinný systém trvalého vzdelávania, ktorý vyžaduje, aby advokáti (vrátane advokátov poskytujúcich právnu pomoc) absolvovali minimálne 18 hodín školenia ročne, aby si udržiavali svoje vedomosti na aktuálnej úrovni.

Pre subjekty zapojené do trestného konania súvisiaceho s touto smernicou sú vytvorené vzdelávacie programy.

Poskytovatelia právnej pomoci zostavujú a zverejňujú informatívne zoznamy advokátov, vrátane odborných znalostí, skúseností a jazykových zručností, ktoré sú k dispozícii na policajných staniciach, súdoch a online.

Ďalšie osvedčené postupy nájdete v
príručke osvedčených postupov projektu FAIR.

PRAKTICKÉ VÝZVY A SPRÁVNE POSTUPY

Otázky vybrané v tejto brožúre vychádzajú z aktuálnej praxe, ako aj zo záverov rôznych workshopov a okrúhlych stolov, ktoré sa konali v rámci projektu FULL-PROOF. V značnej miere čerpajú aj z nástrojov Fair Trials, ktoré podrobne opisujú nielen smernice, ale aj bežné problémy, ktoré sa vyskytujú pri ich praktickom uplatňovaní.

Vzhľadom na rozsiahly obsah a dosah troch smerníc pozornosť bola zameraná na jednu alebo dve otázky založené na praktických príkladoch, v ktorých neboli dodržané práva podozrivých alebo obvinených v počiatkových fázach trestného konania (alebo konania o európskom zatykači). Boli zohľadnené bežné problémy, ktoré boli identifikované v rozhovoroch s právnikmi, pričom cieľom je demonštrovať spôsoby ich riešenia, ako aj zabezpečiť a garantovať dodržiavanie zaručených správnych postupov.

V súvislosti so smernicou 2012/13/EÚ – právo na informácie

Overenie, ktoré má vykonať obhajca po príchode

Ako vysvetlené v [príručke osvedčených postupov projektu FAIR](#), podozriví a obvinení často úplne nerozumejú svojim procesným právam, preto majú obhajcovia poskytnúť informácie o ich procesných právach a podrobne a zároveň zrozumiteľne im ich vysvetliť.

Ako takí by mali spolu so svojimi klientmi a ďalšími relevantnými aktérmi, ktorí sa už zúčastnili na predsúdnom konaní (napr. polícia, ale aj prostredníctvom dostupných záznamov o takýchto úkonoch), posúdiť nasledujúce:

- Či im bolo poskytnuté písomné poučenie o ich právach, napr. o práve nevypovedať, byť informovaní o obvinení atď.
- Či vôbec boli informovaní o svojich právach;
- Či bolo poučenie o ich právach efektívne, s ohľadom na jazyk a formu, čas, kedy bolo doručené, a spôsob, akým bolo doručené (napr. či odradilo podozrivého alebo obvineného od uplatnenia svojich práv).

Ak sa na základe tohto posúdenia dospeje k záveru, že došlo k porušeniu smernice, obhajca musí **zistiť, akým spôsobom bolo porušením ovplyvnené právo na spravodlivé konanie**.

Na tento účel by sa mali položiť otázky, ako napríklad:

Došlo k vzdaniu sa práva nevypovedať alebo práva na obhajcu bez toho, aby boli vopred poskytnuté úplné informácie?

Priznal sa klient alebo poskytol usvedčujúce vyhlásenia bez toho, aby si bol vedomý svojich práv?

Umožnili tieto počiatočné vyhlásenia ďalšie vyšetrovacie úkony, ktoré by inak neboli vykonané?

Je dôležité rozlišovať medzi uplatňovaním vnútroštátneho práva a európskeho práva, pokiaľ ide o potenciálne porušenia, ako sú tie, ktoré sú opísané vyššie. Na lepší prehľad o rozlíšení, ktoré je potrebné urobiť, je potrebné položiť nasledujúce otázky:

1

Ide o problém týkajúci sa **obsahu** alebo **rozsahu** práva (napr. či odmietnutie vypovedať môže byť použité proti podozrivému)?

Ak áno

Považujte to v prvom rade za **otázku vnútroštátneho práva**.

2

Vzdal sa klient svojich práv alebo urobil priznanie po tom, ako:

- Nebol riadne alebo včas informovaný o týchto právach.
- Nemal účinný prístup k obhajcovi?

Je možné

Argumentovať, že došlo k porušeniu **smernice** (prístup k informáciám, prístup k obhajcovi, účinné uplatňovanie práv).

Následne sa vyžaduje preukázanie **príčinnej súvislosti medzi porušením práva a vzniknutou ujmom**, pričom je možné **požadovať nápravu** podľa príslušného vnútroštátneho práva.

V [používateľskej príručke projektu Cross Justice](#) a správe FRA „[Práva v praxi: prístup k advokátovi a procesné práva v trestnom konaní a konaní o európskom zatykači](#)“ sú uvedené rôzne právne prostriedky, ktorými je možné napadnúť napríklad výpovede, ktoré boli urobené bez prítomnosti obhajcu.

- ✓ Podanie sťažnosti voči uzneseniu policajta;
- ✓ Žiadosť o preskúmanie postupu policajta a prokurátora;
- ✓ Možnosť podať opravné prostriedky;
- ✓ Tvrdenie, že výpoveď bola daná pod nátlakom alebo hrozbou;
- ✓ Tvrdenie, že ide o nezákonne získaný dôkaz;
- ✓ Tvrdenie, že došlo k porušeniu procesných pravidiel.

Čo ak sú zverejnené niektoré „podstatné dokumenty“ potrebné na napadnutie zatknutia alebo zadržania, ale prokurátor zadrží ostatné relevantné materiály ako nepodstatné?

- 1 Výber príslušného orgánu:** Zamierť na príslušný orgán predsúdneho konania (napr. vo vzťahu k žiadosti o preskúmanie postupu policajta a prokurátora, podanie sťažnosti voči uzneseniu policajta, podanie sťažnosti voči uzneseniu prokurátora).
- 2 Využitie príslušných práv vyplývajúcich zo smernice:** Odvolanie sa na článok 7 ods. 2 a 3, ktorý zaručuje prístup obhajcu ku všetkým dôkazom včas (napr. vyvracanie obvinení, predkladanie ospravedlňujúcich informácií, úprava stratégie); doplnenie o článok 47 Charty, ktorý sa týka rovnosti zbraní a je priamo uplatniteľný.
- 3 Obmedzenia:** Je potrebné prihliadať na obmedzenia článku 7 ods. 4 (napr. potreby vyšetrovania), ale žiadajte konkrétny dôkaz o ich nevyhnutnosti; obmedzenia podliehajú súdnemu preskúmaniu/odôvodneniu s minimálnym vplyvom na obhajobu. Podrobnejšia analýza tohto článku sa nachádza [tu](#), ako aj v odseku 52 rozsudku ESĽP [vo veci Jasper proti Spojenému kráľovstvu](#).
- 4 Špecifikácia a odôvodnenie potrieb:** Uvedie sa zoznam požadovaných dokumentov/materiálov; ukáže sa, ako ich zadržanie bráni obhajobe (napr. spochybňovanie zákonnosti vyšetrovania) a v dôsledku toho spravodlivému konaniu.

5 **V prípade potreby eskalácia:** Upozornenie súdu na mechanizmus predbežného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o súlade s článkom 7. Podrobný popis tohto postupu je možné nájsť vo vysvetľujúcich videách, ktoré sú k dispozícii [tu](#).

Pokiaľ ide o to, čo má obhajca robiť v prípade porušenia povinnosti informovať podozrivého o obvinení a trestnom čine, z ktorého je obvinený, pozrite si ďalšie informácie v príručke Fair Trials o smernici o práve na informácie, ktorá je k dispozícii [tu](#).

1.1. V súvislosti so smernicou 2013/48/EÚ – právo na prístup k obhajcovi

Len v predsúdnom štádiu konania, s výnimkou dôvodu geografickej vzdialenosti článok 3 ods. 6 tejto smernice umožňuje **dočasné výnimky** z prístupu k obhajcovi vo výnimočných prípadoch, ktoré sú prísne obmedzené na:

A

Ak existuje naliehavá potreba **odvrátiť vážne nepriaznivé dôsledky** pre život, slobodu alebo telesnú integritu inej osoby.

B

Ak je nevyhnutné, aby vyšetrovacie orgány urobili bezodkladné kroky na **zabránenie podstatnému ohrozeniu** trestného konania.

Odôvodnenie 31 ďalej objasňuje, že počas týchto dočasných výnimiek môžu príslušné orgány vypočúvať podozrivých alebo obvinených bez prítomnosti obhajcu, **len ak** ich informujú o (vykonateľnom) práve nevypovedať, vypočúvanie má byť obmedzené na minimálne získavanie informácií potrebných na odvrátenie vážnych nepriaznivých dôsledkov pre život, slobodu alebo telesnú integritu inej osoby, pričom má byť zabezpečené, aby neboli porušené práva na obhajobu (napr. právo nevypovedať vo vlastný neprospech).

V prelomovom prípade **Ibrahim a ďalší proti Spojenému kráľovstvu** Európsky súd pre ľudské práva identifikoval „naliehavé dôvody“ na obmedzenie prístupu obhajcu a rozhodol, že pri dodržaní primeraných záruk môžu byť usvedčujúce výpovede podozrivých alebo obvinených osôb bez prítomnosti obhajcu prijaté na účely odsúdenia bez porušenia **článku 6 Európskeho dohovoru o ľudských právach**. Vytvoril dvojstupňový test, v ktorom súd:

A

Posúdi, či existovali **závažné dôvody** na obmedzenie.

B

Potom **posúdi ujmu, ktorú obmedzenie v danom prípade spôsobilo právo na obhajobu**. Inými slovami, preskúma vplyv obmedzenia na celkovú spravodlivosť konania.

Ďalšie informácie o týchto obmedzeniach a aktuálnej judikatúre v tejto oblasti nájdete v najnovšej **správe EUD o kľúčových témach**.

Čo ak sú usvedčujúce vyhlásenia urobené v kontexte policajného výsluchu na základe výnimky podľa článku 3 ods. 6 (t. j. bez prítomnosti obhajcu)?

Obhajcovia by mali zvážiť nasledujúce kroky:

1

Definovať zákonný rozsah výnimky

Najskôr by sa malo posúdiť, či boli uplatnené obmedzenia prístupu k obhajcovi:

A

Vo výnimočných okolnostiach.

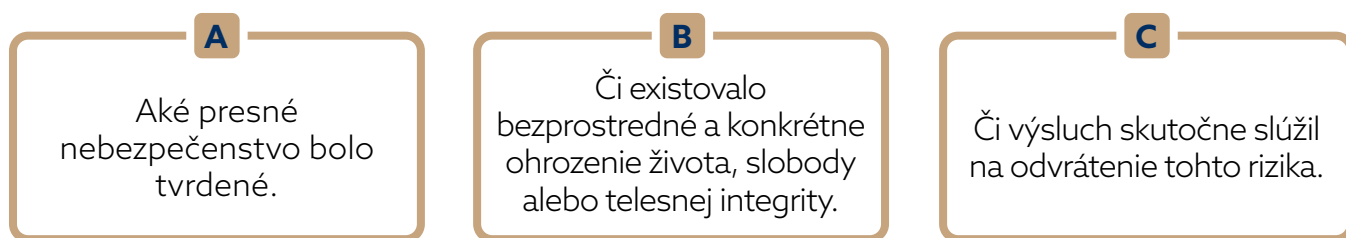
B

Dočasne.

C

Na základe individuálneho posúdenia okolností prípadu.

Na formulovanie takéhoto prípadu je potrebné preskúmať záznamy, aby mohlo byť určené:

2

Kontrola, či výnimka neprekročila svoje limity

Malo by byť preskúmané, či výsluch zostal v rámci povoleného rozsahu, a to potvrdením, **že sa týkal naliehavého nebezpečenstva a bol ukončený po získaní relevantných informácií** alebo **po príchode obhajcu**.

Na účely preukázania tejto skutočnosti musí byť analyzované načasovanie a obsah výsluchu:

- Získali príslušné orgány informácie, ktoré odstránili potrebu núdzových opatrení?
- Pokračovalo vypočúvanie nad rámec toho, čo bolo potrebné na odvrátenie údajného rizika?
- Boli otázky stále zamerané na bezprostredný preventívny cieľ, alebo sa stali širšími alebo nadobudli povahu vyšetrovania?

Po skončení výnimočných okolností alebo po neoprávnenom odopretí prístupu k obhajcovi sa výnimka stáva **neprijateľnou**. Preto akékoľvek výsluchy vykonané po tomto bode nespádajú do zákonného rozsahu výnimky a mali by byť zodpovedajúcim spôsobom napadnuté, čo vedie k uplatneniu opravných prostriedkov podľa článku 12. Obhajca podozrivého alebo obvineného by mal žiadať vylúčenie takýchto výpovedí ako dôkazov.

3

Zaobchádzanie s dôkazmi získanými počas **platnej** výnimky

A

Je potrebné si uvedomiť, že v niektorých prípadoch (ako bolo uvedené vyššie) výsluch bez prítomnosti obhajcu nemusí porušovať článok 3 a je **odôvodnený bezprostrednou preventívnou potrebou**.

Týmto sa posilňuje vierohodnosť a argumentácia sa zameriava na použitie dôkazov, nie len na zákonnosť výsluchu.

B

Ďalej je potrebné pripomenúť, že účelom výnimky je **prevencia, nie vyšetrovanie**. Vzhľadom na to sa zdôrazňuje, že:

- ✓ Výnimka existuje na neutralizáciu rizík, nie na vybudovanie obžaloby;
- ✓ Akékoľvek vyšetrovacie úkony sú zneužitím výnimky.

C

Argumentácia nech je vedená v tom zmysle, že aj keby bolo vypočúvanie zákonné, získané výpovede nemôžu byť použité na odsúdenie alebo vynesenie rozsudku. Takéto dôkazy sa musia považovať za dôkazy získané v rozpore s článkom 3, aj keby to technicky nebolo tak, a preto sú **neprijateľné na preukázanie viny**. Na podporu tohto argumentu sa opierajte o článok 12 ods. 2, ktorý výslovne vyžaduje nápravu, aj keď nebol porušený článok 3. Ak by bolo možné dôkazy voľne používať, spomenutý článok by bol nadbytočný.

Pre zhrnutie, odporúča sa aby obhajcovia presadzovali nasledujúce právne stanovisko:

- 1 Článok 3 ods. 6 umožňuje dočasné vypočúvanie bez prítomnosti obhajcu z naliehavých preventívnych dôvodov.
- 2 Tým sa zabráni porušeniu článku 3.
- 3 Článok 12 ods. 2 však naďalej vyžaduje nápravu.
- 4 Preto: Vyhlásenia získané na základe výnimky sa nesmú použiť na odsúdenie.

V súvislosti so smernicou 2016/1919/EÚ – právo na právnu pomoc

Čo ak obhajca určený štátom na poskytovanie právnej pomoci v konaní o európskom zatykači nemá odborné znalosti v oblasti európskych zatykačov alebo jazykové znalosti?

A

Je možné využiť článok 7 smernice 2016/1919/EÚ, za účelom požiadania kvalitných služby právnej pomoci, ktoré sú primerané spravodlivosti, s odvolaním sa na požiadavky na odbornú prípravu uvedené v odôvodnení 26 a potrebu účinnej obhajoby v rámci európskeho zatykača. Je možné požiadať o nahradenie, ak to odôvodňujú konkrétne okolnosti (napr. nekvalitné zastupovanie).

B

Argumentácia podľa článku 6, že rozhodnutia o pridelení obhajcu musia byť dôkladné a musia rešpektovať práva na obhajobu; prepojenie so smernicou 2013/48/EÚ (najmä s odôvodneniami 45, 48 a článkom 11), ktorá zabezpečuje bezplatný prístup k právnej pomoci od zadržania.

C

Pri nespokojnosti je možné podať námietku podľa článku 8 v spojení s článkom 47 Charty za účelom účinnej ochrany/rovnosti zbraní. Požiadajte súd o pridelenie vhodného obhajcu (napr. prostredníctvom zoznamov advokátov v službe) bez nákladov pre klienta.

Podrobné odporúčania týkajúce sa právnej pomoci nájdete v [správe](#) Rady advokátskych komôr a právnických spoločností Európy (CCBE), v ktorej je stanovených niekoľko usmerňujúcich zásad pre riadne poskytovanie právnej pomoci.

Projekt FULL-PROOF

FULL-PROOF je projekt spolufinancovaný Európskou úniou, ktorého cieľom je prispieť k zefektívneniu trestných konaní komplexným riešením porušení procesných práv, ku ktorým dochádza v počiatočných fázach trestných konaní, konkrétne tých, ktoré sú uvedené v smernici 2012/13/EÚ, smernici 2013/48/EÚ a smernici 2016/1919/EÚ.

Ak sa chcete dozvedieť viac o tomto projekte, navštívte našu webovú stránku

www.full-proof.eu

Konzorcium

Portugalsko

IPS_Innovative Prison Systems

Bulharsko

Bulharský helsinský výbor

Poľsko

Poľská platforma pre vnútornú bezpečnosť

Taliansko

Univerzita v Bologni

Slovinsko

Inštitút mieru

Slovensko

Akadémia Policajného zboru v Bratislave

Rumunsko

Policajná akadémia „Alexandru Ioan Cuza“

FULL-PROOF.EU

Spolufinancované Európskou úniou.

Vyjadrené názory a stanoviská sú však výlučne názormi autora(ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory Európskej únie alebo Európskej komisie. Európska únia ani Európska komisia za ne nenesú zodpovednosť.

